

بادغیس کی دهندوانو او ختیو حاصلات ۹۸ سلنه زیاته شوې

د راپړې شلزارو پخړوانیږي

بادغیس کی
دهندوانو او ختیو
حاصلات ۹۸ سلنه...

۲

زمینی را که می شود
هینک کاشت،
چرا ماین کاشت؟

۳

عصري ممیز خونی
دهلمندی بنوالو
د عوایدو...

۵

د رومی بانجانو
روغتیایی
گتې

۶

پروژه آب در مزرعه در شش ماه گذشته ۲۶ شبکه ی آبیاری ساخته است

دهالندسفير:

د کرنې او مالدارۍ د پراختيا په برخه کې مرستې او همکاري کوو

سربندونو او اوبولگولو سیستمونو جوړول، د کارکوونکو د وړتیا لوړول او حیواني روغتیا په برخه کې د مرستې او همکاريو ډاډ ورکړل شول.

په همدې حال کې د هالنډ سفير ارنسټ البرټ نورمن د زون په کچه له تر سره شويو پروژو خوښي څرگنده کړه او ژمنه یې

وکړه، چې د ادارو مشرانو له خوا د غوښتونو په برخه کې مرستې او همکاري کوي.

د ننگرهار والي شاه محمود میاخیل د هالنډ سفير او د ملگرو ملتونو د خوږو او کرنې سازمان «FAO» مشر څخه مننه وکړه، چې په دې ولایت کې یې مهمې پروژې پیلې کړي او ورڅخه یې غوښتنه وکړه، چې په ننگرهار کې د کرنې او مالدارۍ په برخه کې لا ډېرې مرستې وکړي.

ختیځ زون کې هم د کرنې او مالدارۍ په برخه کې گڼې مرستې کړي او په راتلونکې کې په دغه لړۍ لا پراخه کړي.

په دې غونډه کې د ننگرهار د کرنې رییس انجنیر سمیع الله نصرت ددې ولایت د کرنې، اوبولگولو او مالدارۍ پر شته ستونزو خبرې وکړې او په دغو برخو کې د مرستې او همکاريو غوښتونکی شو.

په یاده غونډه کې د زون په کچه د کانلونو،

افغانستان لپاره د هالنډ سفير ارنسټ البرټ نورمن او په افغانستان کې د ملگرو ملتونو د خوږو او کرنې سازمان «FAO» مشر راجندرا اریال د ننگرهار والي شاه محمود میاخیل سره وکتل. په دې کتنه کې، چې د ننگرهار د کرنې رییس انجنیر سمیع الله نصرت

او یو شمېر نور چارواکي هم شتون درلود، د افغانستان لپاره د هالنډ سفير ارنسټ البرټ نورمن په ختیځ زون کې د کرنې، اوبولگولو او مالدارۍ په برخه کې د خپل هېواد د هر اړخیزو همکاريو ډاډ ورکړ.

د هالنډ سفير او په افغانستان کې د ملگرو ملتونو د خوږو او کرنې «FAO» ادارې مشر د ننگرهار له والي سره د لیدنې پر مهال وویل، چې د هېواد د نورو ولایتونو په څېر یې په

کلب دهقان

ضرورت سرمایه‌گذاری درآمده افزایش تولید، روی پرورش منابع تولید

ادامه‌دارترین خبری که این روزها راجع به زراعت افغانستان می‌شنویم و پی هم نشر می‌شود، گزارش‌های خوبی و خوش‌آیندی است. خبرهایی که حکایت از افزایش حاصلات زراعتی در سراسر افغانستان دارد. تازه‌ترین خبرها، حکایت از افزایش ۹۸ درصدی خربزه‌ی بادغیس و افزایش ۲۵ درصدی حاصلات انجیر و لایت هرات دارد. هم‌چنان از همه تازه‌تر، افزایش حاصلات خربزه‌ی ولایت کندز نسبت به سال گذشته، از دیگر خبرهای تازه‌ی این روزها در بخش زراعت است. این خبرها، هم‌چنانی که بازار افغانستان را پر از محصولات داخلی می‌سازد، باعث می‌شود که جیب دهقانان پُرتر شود.

چیزی را که باید توجه کرد، این است که دهقانان می‌توانند با حاصلات گسترده‌ی امسال، افزون بر حل مشکلات مالی‌شان، روی درآمدهای‌شان برای سال آینده نیز سرمایه‌گذاری کنند. این سرمایه‌گذاری‌ها می‌تواند ساخت یک ذخیره‌ی آب از بهر احتیاط خشک‌سالی باشد یا هموارکاری زمین‌های‌شان یا هم افزایش مقدار زمین‌های‌شان برای درآمد بیشتر. اگر دهقانان بر منابع درآمدشان ارج بگذارند و روی رشد چشمه‌های عایداتی‌شان از طریق سرمایه‌گذاری در سال‌هایی که حاصلات‌شان بیش‌تر و درآمدشان بالاتر بوده است، کار کنند؛ واضح است که در سال‌های بعدی نیز می‌توانند با تقابل مشکلات احتمالی نیز، همان میزان درآمد یا حتا در صورت نبود مشکلات، درآمد بیش‌تر از آن را داشته باشند. پایدارسازی بیش‌تر بودن حاصلات، از طریق توجه و سرمایه‌گذاری به منابع درآمد، دهقانان را قادر می‌سازد که در سال‌های بعدی به رشد بیش‌تر درآمد برسند و از حالت عادی بکار و بخور بیرون شوند. رشد اقتصاد دهقانان در یک‌سال، اگر به صورت بهتر توسط خود دهقانان مدیریت شود، می‌تواند در سال‌های آینده، باعث افزایش و گسترده‌شدن کاروبار و درآمدشان شود.

اگر دهقانان بتوانند با افزایش تولیدکننده‌گی منابع درآمدشان، باعث رشد اقتصادی خودشان شوند، نیز قادر می‌شوند که با تولیدشان به صورت معیاری‌تر برخورد کنند و حتا با استفاده از امکانات به بازارهای دومی که نیاز بیش‌تر و تولید کم‌تر دارد، دسترسی پیدا کنند و عایدشان را چندبرابر بسازند.

ممکن است که پالیزکاران کندز و بادغیس، امسال دو برابر و یا حتا بیش‌تر از دوبرابر سال گذشته درآمد داشته باشند، اما باید با درآمد افزودی چی کنند؟ اگر این درآمد را کلاً خرج یا به قول عام «کته‌خرجی» کنند هم می‌توانند، یا هم اگر بخش افزایشی این درآمد را روی تولید سال‌های آتی سرمایه‌گذاری کنند نیز می‌توانند. ضرورت است که دهقانان تشخیص بدهند که سال‌های گذشته چرا نتوانستند به اندازه‌ی امسال درآمد داشته باشند؟ آنان می‌توانند همان مشکل را تشخیص بدهند و از درآمد اضافی امسال، برای سال آینده روی حل آن مشکل سرمایه‌گذاری کنند تا بتوانند سال آینده حاصلات و درآمد بیش‌تر از امسال و یا حداقل برابر با تولید امسال داشته باشند.

بی‌توجهی به مشکلات احتمالی با وجود داشتن پول برای حل آن‌ها، کار درستی نیست. وقتی دهقانی در بادغیس از پول افزایش درآمدش بتواند ذخیره‌ی آبی برای مزرعه‌اش بسازد، چرا این پول را ول‌خرجی کند؟ ذخیره‌ای که می‌تواند درآمدش را برای سال آینده پایدار بسازد، نیاز اساسی دهقان است.

باید روی‌کرد دهقانان نسبت به پرورش منابع تولیدشان تغییر کند و کاملاً همه‌چیز را به آب‌وهوا و بادوباران نسپارند، باید امکانی فراهم شود تا در صورت خشک‌سالی، از کم‌ترین میزان بارنده‌گی هم استفاده‌ی زیاد و کافی صورت بگیرد و حاصلات مزارع حداقل کافی باشد.

چهارده دستگاه لیزریول به دهقانان بلخ توزیع شد

پیش از این نیز ۳۲ دستگاه هموارکننده‌ی زمین زراعتی به دهقانان ولایات سمت شمال کشور توزیع شده است. مسوولان ریاست زراعت بلخ می‌گویند که از هریک از این دستگاه سالانه برای هموارکاری بیش از دوصد جریب زمین زراعتی کار گرفته می‌شود.

ریاست زراعت، آبیاری و مالدارۍ ولایت بلخ، از توزیع چهارده دستگاه لیزریول یا هموارکننده‌ی زمین زراعتی، به دهقانان ولایات سمت شمال کشور خبر داده است.

شش دستگاه به دهقانان ولایت بلخ و هشت دستگاه دیگر آن به دهقانان ولایت فاریاب، جوزجان، سرپل و سمنگان توزیع شده است.

به ۱۵۰ خانوادہی کوچی در لوگر کیت‌های شیردوشی توزیع شد

شیر صاف‌کن، مایع ظرف‌شویی، سطل، صافی، صابون دیتول، چوکی، دست‌کش، پارافین و پایودین و هم‌چنین ۱۰۰ پایه جگ‌های دوغ‌زنی می‌شود. این کیت‌ها به کوچی‌های مالدار در مرکز و ولسوالی‌های محمدآغه و برکی‌برک توزیع شده است.

ریاست زراعت، آبیاری و مالدارۍ ولایت لوگر، از توزیع کیت‌های شیردوشی به ۱۵۰ خانوادہی کوچی در این ولایت خبر داده است.

این کیت‌ها که به منظور رعایت مسایل صحتی از طریق ریاست زراعت به همکاری پروژه CLAP/ DCA مربوط به وزارت زراعت توزیع شده است، شامل گاز، دیگ،

هلمند کې د بڼوالۍ د پراختيا په پاره‌خې کړنډي شوې

کال هم مېوه لرونکي بڼونه جوړ کړي او د یادو بڼونو د اړتیا وړ نیالگي به له همدغو نرسريو څخه پېرل کيږي او پر بزگرو وېشل کيږي.

دا په داسې حال کې ده، چې تېر کال هم د هلمند د کرنې ریاست له خوا ځمکوالو او بڼوالو ته نږدې ۸۰۰ جریبه مېوه لرونکي بڼونه جوړ شول.

د هلمند د کرنې اداره هڅه کوی، چې هلمند کې بڼوالی ته وده او پراختیا ورکړي او هغه ونې ترویج کړي، چې په لنډ وخت کې مېوه نیسي او د ښه کمیت او کیفیت لرونکي وی.

قوریو کې روزل شوي دي.

د هلمند د کرنې رییس زلمی الکو وایي، د هلمند د کرنې ریاست په پام کې لري، چې د کرنې وزارت د بڼوالی او مالدارۍ ملي برنامه‌ی له لارې ځمکوالو او بڼوالو ته سپر

د هلمند د کرنې، اوبولگولو او مالدارۍ ریاست له خوا په دې ولایت کې د بڼوالی د پراختیا په پاره‌خې کړنډي شوي دي.

د هلمند د کرنې رییس زلمی الکو وایي، چې سپړ کال په دې ولایت کې د بڼوالی د پراختیا په پار د تېر کال په پرتله ۸۰ سلنه زیات تصدیق شوي مېوه لرونکي او بې مېوې نیالگي چمتو شوي دي.

د ښاغلي الکو په خبره دغه نیالگي، چې په کې نارنج، لیمو، زردالو، شفتالو، الوچي، کرنګچ، پلم، انار، تاک، توت، سروه، مورفنگ، بېد، یوکلپتس، ناجو او داسې نور شامل دي ددې ولایت په نرسریو او

کار بازسازی شبکه آبیاری «حکمران» در بلخ تکمیل شد

تحت پوشش آبیاری قرار می‌دهد. شبکه آبیاری حکمران نزدیک به ۱.۲ کیلومتر طول دارد و دوهزار و صد نفر از باشندگان محل از استفاده می‌کنند. بازسازی این شبکه ۷.۴ میلیون افغانی از بودجه انکشافی پروژه تنظیم آب در مزرعه هزینه برداشته است.

کار بازسازی شبکه آبیاری «حکمران» در ولسوالی نهرشاهی ولایت بلخ، به پایان رسید.

این شبکه که توسط وزارت زراعت، آبیاری و مالدارۍ از طریق پروژه تنظیم آب در مزرعه بازسازی شده است، ۴۰۰ جریب زمین زراعتی را در

عصري ممیز خونی

کجه جمعه گل اشرفی

دهلمندي بنواآو دعوایدو ښه سرچینه

زړه وم وېرېدلسم چې، په دې ممیزخونه کې مې د ممیزو رنگ وا نوړې او کیفیت یې خراب نه شي ځکه له ځینو خلکو مې اورېدلي وو، چې پخې ممیزخونې د ممیزو رنگ اړوي «سوروالي او توروالي پیداکوي» او کیفیت یې خرابوي، خو ما په دې ممیزخونه کې عملاً تجربه کړه، چې په دې عصري ممیزخونه کې د څوړند شویو انگورو رنگ ډېر ښه زرغون پاتې دي او رنگ یې کوم تغیر «سوروالي او توروالي» نه دي کړي.» حاجي احمدجان په خپلو خبرو کې داهم وویل که چېرې ښوال د خپلو ښونو انگور د پخېدو په مناسبه مرحله کې وشکوي او همدارنگه د پوتاشیم کاربونیټ او تېلو په محلول کې یې غوټه کړي د ممیزکېدو عملیه یې نوره هم گړندې کیږي، چې د ۱۵ تر ۲۰ ورځو پورې په بشپړ ډول وچيږي. احمدجان زیاته کړه: «تر دې مخکې موږ په عادي خونو کې خپل انگور څوړندول او یا مو د ونو په سیورو کې انگور اېښودل، چې په یادو خونو کې زموږ تازه انگور له ۴۵ تر ۶۰ پورې په ممیزو بدلېده خو کیفیت یې خراب و خو اوس د کرنې وزارت له خوا په جوړشوي عصري ممیزخونو کې تازه انگور له ۱۵ تر ۲۰ ورځو په ممیزو بدلېږي او کیفیت یې هم ډېر ښه وي او ښه بازار هم لري.» د هغه په خبره په عصري ممیزخونه کې تولید شوي ممیز ښه کیفیت لري او پېرېدونکي یې ډېر دي.

عصري ممیز خونی د ښوالو په اقتصادي وده کې رغنده رول لوبوي، ځکه کوم ممیز چې په دغو ممیزخونو کې تولیدیږي له هغو ممیزو څخه چې، په دودیزه ښه تولیدیږي څوچنده ښه کیفیت لري.

باید وویل شي، چې د وروستیو کلونو په ترڅ کې په هېواد کې د ممیزخونو د صنعت د ترویج، د ښوالو اقتصادي ودې او د انگورو باغونو د محصولاتو د ارزښت لوړولو په پار د کرنې وزارت له خوا سلگونه معیاري او استندارد ممیزخونې جوړې شوي دي او په راتلونکې کې به دې ته ورته نور ممیزخونې هم جوړ شي.

ممیزخونو څخه یو تن برخمن شوی ښوال د هلمند ولایت اوسیدونکي حاجي احمدجان دي. حاجي احمدجان ته تېر کال د کرنې وزارت له خوا یو باب عصري ممیزخونه جوړه شوه. هغه تر دې مخکې ممیزخونو ته لاس رسي نه درلود او په عادي خونو او د ونو په سیورو کې یې خپل انگور څوړندول تر څو وچ او په ممیزو بدل شي. حاجي احمدجان وویل: «تر دې مخکې مې په عادي خونو او د ونو په سیورو کې انگور د چوړلو په موخه اېښودل، ډېر انگور مې ضایع کېده او د تولید شوي ممیزو کیفیت هم ښه نه وو او ښه بازار یې نه درلود.» حاجي احمدجان خپل عصري ممیزخونې ته په اشارې سره وویل: «دا عصري ممیزخونه، چې د کرنې وزارت له خوا راته تېر کال جوړه شوې ده، په دې کې مې انگور څوړند کړي دي. په لومړي سر کې زړه نا

ډېره تېټه بیه پلورل کیږي، دې ته په کتو د عصري ممیز خونو جوړول کولای شي، چې ښوالو سره مرسته وکړي ترڅو په ښه او عصري ښه یې انگور په ممیزو بدل شي او له دې لارې ښه عاید ترلاسه کړي. د چارواکو په خبره د عصري ممیزخونو په جوړولو سره د ښوالو عواید ۳۳ سلنه زیاتیږي.

په همدې موخه د کرنې وزارت د هېواد د نورو ولایتونو ترڅنګ په هلمند کې هم ښوالو لپاره عصري ممیزخونې جوړې کړي دي، چې د دودیزو هغو په پرتله ددغو ممیزخونو د ممیزو کیفیت ښه او ډېر پېرېدونکي لري.

هلمندي ښوال وايي کوم ممیز چې، دوی یې په عصري ممیزخونو کې تولیدوي په بازارونو کې یې بېې تر دودیزو هغو چې، دوی په دودیزه ښه تولیدوي دوه چنده ده.

د کرنې، اوبولګولو او مالدارۍ وزارت له عصري

په همدې موخه د کرنې وزارت د هېواد د نورو ولایتونو ترڅنګ په هلمند کې هم ښوالو لپاره عصري ممیزخونې جوړې کړي دي، چې د دودیزو هغو په پرتله ددغو ممیزخونو د ممیزو کیفیت ښه او ډېر پېرېدونکي لري. هلمندي ښوال وايي کوم ممیز چې، دوی یې په عصري ممیزخونو کې تولیدوي په بازارونو کې یې بېې تر دودیزو هغو چې، دوی په دودیزه ښه تولیدوي دوه چنده ده.

بادغیس کې دهندوانو او خټکیو حاصلات ۹۸ سلنه زیاته شوې

کجه شفیق نوری

دا په داسې حال کې ده، چې تېر کال (۱۳۹۷) د وچکالیو له امله د بادغیس ولایت د للمي کابو ټول محصولات له منځه تللي و او له ۳۲ زره هکتاره پالیزونو څخه ۱۱ زره او ۴۸ متریک ټنه خټکي او هندوانې تولید شوي وو. تېرکال ددې ولایت کرنیز محصولات ډېر زیات ځپل شوې وو او ددې ولایت بزگران د خپلو حاصلاتو د کمښت له کبله اندېښمن و.

په روان کال کې د خټکیو او هندوانو د حاصلاتو په دوه چنده کېدو سره ددې ولایت بزگران هم د خپلو کروندو له حاصلاتو خوښ دي او د خپلو محصولاتو د ساتلو او خوندي کولو په پار د سړو خونو د جوړولو په برخه کې د کرنې وزارت د لا زیاتو پاملرنو غوښتونکي دي. د باغیس ولایت یو تن بزگر مسعود وایي: «باید سړې خونې جوړ شي تر څو زموږ محصولات زېرمه شي. موږ غواړو چې دا خټکي نورو ولایتونو او حتاګاونډیو

عبدالحليم ساجد هندوانه او خټکي د بادغیس ناب للمي محصولات بولي او وايي: «روان کال د ټولو للمي ځمکو حاصلات د قناعت وړ دي، له ۲۸ زره او ۵۰۰ هکتاره پالیزونو څخه ۵۴۱ زره متریک ټنه هندوانې او خټکي په لاس راغلي، چې د تېر کال په پرتله نږدې ۹۸ سلنه زیاتوالي ښيي.»

د کرنې، اوبولګولو او مالدارۍ وزارت په هېواد کې د ښوالی د پراختیا او د ښوالو د عوایدو زیاتولو په پار تل هلې ځلې کوي، چې له هرې ممکنه لارې څخه د ښوالو عواید زیات او د دوي اقتصادي ودې لپاره زمينې برابرې کړي، په همدې موخه د کرنې وزارت د هېواد په کچه د نورو فعالیتونو ترڅنګ انگورو ښوالو لپاره د ممیزخونو جوړولو په برخه کې هم فعالیت کوي. ددغو فعالیتونو په ترڅ کې په تېرو دوو کلونو کې د کرنې وزارت له خوا د هلمند د انگورو ښوالو لپاره ۱۹ عصري ممیز خونې جوړې شوي دي، چې د بشپړ ټنه انگورو د وچولو وړتیا لري.

د هلمند د کرنې رییس زلمی الکو وایي، دغه ممیز خونې ددې ولایت په مرکز لښکرګاه، ناوه، نادعلي او نهرسراج ولسوالیو کې جوړې شوي دي. د ښاغلي الکو په خبره دامهال په دې ولایت کې د اته بابه نورو ممیزخونو د جوړولو چارې هم روانې دي، چې تر دې دمه یې د جوړولو چارې کابو ۹۰ سلنه بشپړ شوي دي او په نږدې راتلونکې به یې د جوړولو چارې بشپړ او گټې اخیستنې ته به وسپارل شي.

ښاغلي الکو وویل: «هلمند هر کال زرگونه ټنه انگور تولیدوي، پر دې سربېره چې تازه انگور خرڅوی، د انگورو د وچولو او ممیزو لپاره هم عصري ممیزخونو ته اړتیا لري، چې دغه اړتیا اوس د کرنې وزارت له خوا پوره کیږي.»

د دغو ممیزخونو په جوړولو سره د انگورو ښوالو عواید زیات او ترڅنګ یې د سیمې اوسیدونکو ته د کاري فرصتونو ترڅنګ د انگورو د محصولاتو د ضایع کېدو مخه به هم ونیول شي.

یاد ممیزخونې په دې ولایت کې د ممیزخونو د صنعت د ترویج، د ښوالو د اقتصاد لوړولو او د انگورو باغونو د محصولاتو د ارزښت لوړولو په پار په معیاري او استندارد ډول جوړې شوي دي. ددې ترڅنګ دغه ممیز خونې د معیاري او ښه کیفیت لرونکي ممیزو د تولید لامل کیږي او همداراز د انگورو د ضایعاتو مخه نیسي.

هلمند څخه هر کال نورو ولایتونو ته زرگونه ټنه انگور لېږل کیږي او کله ناکله د ښوالو انگور په

هېوادونو ته صادر شي. «په همدې حال کې بیا بزگران د مناسب بازار له نشتون او ددې لپاره، چې د دوي محصولات په مناسبه بیه نه پلورل کیږي سر ټکوي د بادغیس ولایت یو تن بزگر محمدابراهیم وایي: «د خټکیو سړنې حاصلات ډېر ښه دي، خو په ارزانه بیه یې پلورو او موږ ته په کې څه نه پاته کیږي.» عبدالحليم ساجد په دې ولایت کې د کافي سړوخونو د نشتون ستونزه مني او په دې ولایت کې د نورو سړوخونو د جوړولو په موخه د کرنې وزارت له پلانونو خبر ورکوي. هغه وویل: «ددې لپاره چې یوشمېر کسان له ولسوالیو څخه مرکز ته بې ځایه شوي دي، د قلعه نو په ښار کې د خټکیو او هندوانو د پېرلو تقاضا زیاته ده، ډېرې ځمکې چې په کې خټکي او هندوانې کرل شوي دي د بادغیس ولایت د مرکز قلعه نو ښار شاوخوا کې پروت دي.»

بادغیس د هېواد له بېوزلو ولایتونو څخه دي، چې د کرکېلي وړ کابو ۸۰ سلنه ځمکه یې للمي ځمکې دي، چې ددې ولایت په للمي ځمکو کې بیا غنم، وربش، نخود، شنه زېره، کنجد، پستې، خټکي او هندوانې کرل کیږي. باید وویل شي، چې تر پستې وروسته ددې ولایت د بزگرانو د عوایدو لویه سرچینه خټکي دي.

زمینی را که می‌شود هینگ کاشت، چرا ماین کاشت؟

قسمت اول
سید نورالعین

قیماق و گرسنه‌گی عمیق ما که از شب به این سو چیزی نخورده‌ایم، یک‌جا با بوی نان گرم نان‌وایی کنارمان، ذوق قیماق خوری‌مان را هزار برابر می‌کند. از نان‌وایی چند نان گرم می‌گیریم و با قیماق، دهن‌ها را مست می‌کنیم. چیزی را که باید بدانید این است که وقتی در علی‌آباد قیماق می‌خورید، حتماً قیماق را در لای نان گذاشته میل کنید. چون این قیماق، با پروسس به صورت بومی به دست می‌آید (شیر جوش داده می‌شود و وقتی سرد شد قیماق می‌گیرد) و میزان چربی‌اش بسیار بالا است. اگر بخواهید به تنهایی قیماق را با قاشق بخورید، ممکن است در آغاز بسیار کیف کنید، ولی به یاد داشته باشید که یا نمی‌توانید بیش‌تر بخورید، یا هم اگر بتوانید بیش‌تر بخورید، شاید ۱۵ دقیقه بعد وضعیت‌تان نورمال نباشد، اما اگر زمستان باشد، شاید داستان فرق کند و برخی‌ها را چیزی نشود.

ولسوالی علی‌آباد به دلیل داشتن زمین‌های آبی و للمی، هم مکان مناسب برای مالرداری است و هم زراعت آن‌جا با دیگر نقاط کندز تفاوت دارد. یکی از این تفاوت‌ها، این است مناطق لاله‌میدان‌ها، دارای جنگل‌های پسته‌ی فراوانی است که سالانه درآمد خوبی به دست باشندگان می‌دهد.

گلپی علی‌آباد شمال‌شرق را بس می‌کند

هم‌چنان در علی‌آباد گلپی (گل‌کلم) کشت می‌شود و در کنار این که تولید این سبزی برای نیازهای کندز بسنده است، به چندین ولایت دیگر نیز فرستاده می‌شود. شهر علی‌آباد آبی است و تقریباً در عمق قرار دارد. وقتی از هر دو طرف نزدیک شهر شوید، در اطراف آن، مزرعه‌های گلپی چشم‌های‌تان را می‌نوازد. سالانه از مزارع گلپی علی‌آباد، بیش‌تر از چهار هزار تن گلپی به دست می‌آید که باعث جلوگیری از واردات گلپی در فصل حاصل‌دهی به شمال‌شرق، به ویژه ولایت‌های کندز، تخار و بدخشان می‌شود.

با خاطره‌ی خوش‌مزه‌گی قیماق علی‌آباد، این ولسوالی را ترک می‌کنیم و به سفر ادامه می‌دهیم.

ادامه دارد

کپه‌ای (دکانک) که در لب جاده ساخته به بهای خوبی بفروشد.

با وجود این که زمینه‌های کشت‌وکار، آب، حاصل‌خیزی زمین‌ها و بازار کافی وجود دارد و دهقانان بی‌هیچ نگرانی‌ای به سر مزرعه‌های‌شان می‌روند و کار می‌کنند، ولی به گفته‌ی دهقانان و راننده‌گان، هر آن ممکن است که در وضعیت امنیتی این منطقه تغییر بیاید. عمرگل به کوه‌های دورتر اشاره می‌کند و می‌گوید: «آن طرف‌ها ماین هم کاشته شده، حیوانات را به چرا برده نمی‌توانیم.»

یک خربزه و یک تربز را از پالیزش با دست خود می‌کنیم و به اصرار تمام برایش پول می‌دهیم و دوباره به سفر ادامه می‌دهیم.

قیماق بی‌نظیر علی‌آباد

هنوز شاید هفت صبح نشده که ما به علی‌آباد می‌رسیم. تقریباً نگرانی‌های امنیتی از ذهن همراهان دور شده و ذوق قیماق مشهور ولسوالی علی‌آباد در ذهن‌مان رقص می‌کند. اگر صبحانه‌ای به بازار ولسوالی علی‌آباد گذرتان شد، حتماً قیماق طبیعی این ولسوالی را فراموش نکنید. خیلی ارزان است و خیلی طبیعی و خوش‌مزه. همین حالا که این متن را می‌نویسم، به یادش دهانم آب می‌زند. موثر را در میانه‌ی بازار پارک می‌کنیم. کودکان دختر و پسر و شماری از دکان‌داران، قیماق تعارف می‌کنند. حیران می‌مانیم از کی قیماق بگیریم. عطر خوش

هوا روشن شده است. تپه‌های خاکی میان علی‌آباد و بغلان‌ها، به جز برخی از آن‌ها که وزارت زراعت نباتات طبی کشت کرده است، اکثراً خشک‌اند و خالی. اما از پایین تپه‌ها، موجی از تربز و خربزه نمایان است. کودکان، جوانان و پیرمردان هر کدام صبح زود در سر پالیزهای‌شان گشت می‌زنند.

آفتاب هنوز کاملاً نمایان نشده است که توقف می‌کنیم و نزد پیرمردی بر سر پالیز می‌رویم. سرگفت‌وگو باز می‌شود. می‌گوید نامش عمر گل است. او در نزدیکی گردآب، پالیز تربز و خربزه دارد. از این که از کنار زمینش سرک قیر گذشته، او تربز و خربزه‌اش را ضرورت ندارد به شهر یا ولایت‌های دیگر ببرد، زیرا می‌تواند آن را در

آب در مزرعه در شش ماه گذشته ۲۶ شبکه‌ی آبیاری ساخته است

حشمت‌الله حبیبی

در جریان ساخت این شبکه‌ها، برای نزدیک به یک هزار و ۷۰۰ تن از مردم محل، زمینه‌ی کار مساعد گردیده بود. وزارت زراعت از طریق برنامه‌ی تنظیم آب در مزرعه به منظور افزایش پیدوار زراعتی از طریق بلند بردن موثریت آبیاری و بازسازی کانال‌های آبیاری، مدیریت آب، ایجاد انجمن‌های آبیاری، حمایت از افزایش تولیدات زراعتی و ترویج، کار می‌کند.

انکشاف و هموارسازی زمین توسط ماشین‌های لایزری، احداث مزرعه‌های نمایشی آبیاری شده، راه‌اندازی برنامه‌های آموزش دهقانان در مزرعه از همکاری‌های وزارت زراعت، آبیاری و مالرداری برای دهقانان است. هم‌چنان ارایه‌ی قرضه توسط صندوق بازسازی افغانستان به دهقانان، از کمک‌های بلاعوض بانک جهانی، برای رشد زراعت و افزایش اقتصاد دهقانان تمویل می‌شود.

وزارت زراعت، آبیاری و مالرداری، ۲۶ شبکه‌ی آبیاری را به طول جمعی ۸۸ کیلومتر در شش ماه اخیر ساخته است. برنامه‌ی تنظیم آب در مزرعه یا ((OFWM وزارت زراعت، آبیاری و مالرداری، هم‌گام با سایر فعالیت‌هایش، ۲۶ شبکه‌ی آبیاری در ولایت‌های ننگرهار، لغمان، کنر، هرات، لوگر، بلخ، میدان‌وردک، پروان، بغلان و تخار بازسازی کرده است.

این شبکه‌ها به طول ۸۸ کیلومتر و به هزینه‌ی مجموعی ۲۳۶.۷۳ میلیون افغانی از بودجه انکشافی این وزارت در ولسوالی‌های مختلف ولایت‌های یاد شده ساخته شده است.

با ایجاد این شبکه‌های آبیاری ۳۴ هزار و ۱۵۰ جریب زمین زراعتی آبیاری می‌شود که بیش از ۴۰ هزار و ۱۵۹ تن از مردم محلات مختلف، از سودمندی‌های آن مستفید می‌گردند.

وضعیت زراعت، مالرداری و باغداری زابل

گیتی محسنی

زابل ۴۵ سال قبل به عنوان ولایت مستقل در تشکیلات اداری افغانستان ایجاد شد. موقعیت ولایت زابل از نگاه اقتصادی یکی از اساسی‌ترین موقعیت به شمار می‌رود زیرا این ولایت نقطه وصل ولایات جنوب غرب کشور با مرکز و ولایات شمالی و مرکزی افغانستان است. شاهراه کابل کندهار که یکی از شاهراه‌های عمده کشور به شمار می‌رود، از سه ولسوالی این ولایت می‌گذرد و ایجاب می‌نمود تا گذر این شاهراه باعث ایجاد فرصت‌های کاری، امنیت مناسب، رشد سرمایه‌گذاری و تجارت برای این مردم گردد.

ولایت زابل دارای آب‌وهوای مناسب برای کشت و تولید محصولات مختلف زراعتی به خصوص بادام می‌باشد و مردم این ولایت حدوداً ۵۱ درصد در باغداری مصروفیت دارند که در سطح کشور جایگاه بسزایی دارد که مردم این ولایت بهار گل‌بادام را در شروع هر سال به نام جشن بادام‌گل تجلیل می‌نمایند که این خود نمایان‌گر محبوبیت و علاقه‌مندی مردم این ولایت برای کشت این محصول زراعتی است.

این ولایت از طرف جنوب با ولایت قندهار و پکتیکا، از طرف شمال با غزنی و ارزگان، از طرف غرب با کندهار و ارزگان و از طرف شرق با ولایت پکتیکا و کشور پاکستان وصل است.

نقش مردم در فعالیت‌های زراعت و مالرداری

ولایت زابل به شکل رسمی دارای نفوس ۳۱۴ هزار و ۳۲۵ نفر بوده ولی باشنده‌گان این ولایت بیش‌تر از آن‌چه هست (۸۰۰ هزار) که اداره احصاییه مرکزی ارقام ارایه نموده، این مجموعه نفوس در ۱۱ ولسوالی به شمول مرکز زنده‌گی می‌نمایند و اکثر مردم این ولایت به کشت زراعت و مالرداری مصروف هستند.

اکثریت نفوس این ولایت را جوانان میان سنین ۱۵ تا ۲۸ تشکیل می‌دهد که هم‌چنان در بخش‌های زراعتی و مالرداری مصروف کار هستند و زنان قشر محروم این ولایت را تشکیل می‌دهد که به اندک‌ترین خدمات اجتماعی، تعلیمی، صحتی و تحصیلی دست رسی ندارند و با مردان فامیل یک‌جا در فعالیت‌های زراعتی و مالرداری کار می‌کنند که بعضی این خانم‌ها در بخش‌های تولید صنایع دستی از قبیل (لباس گند افغانی، دستمال، کلاه) فعالیت دارند.

سطح سرمایه‌گذاری دولتی و خصوصی در این ولایت اندک است و در حد صفر قرار دارد و با وجود فرصت‌های مناسب سرمایه‌گذاری و تجارت این ولایت هنوز قادر به جلب سرمایه‌گذاری‌ها در بخش‌های مختلف نگردیده است که این خود یکی از عمده‌ترین عامل‌های بی‌کاری و رشد فقر به شمار می‌رود.

زراعت و زمین‌داری در ولایت زابل همان گونه که سکتور زراعت و مالرداری

یکی از مهم‌ترین سکتورهای اشتغال‌زا و درآمدزا برای افغانستان به شمار می‌رود و اکثراً مردم کشور مشغول کشت و زراعت و مالرداری هستند و از همین طریق امرار معیشت می‌نمایند و در ضمن در این اواخر با توجه دولت و جامعه بین‌المللی این سکتور بیشتر مورد توجه قرار گرفته و یک‌مقدار تسهیلات و زمینه‌های رشد و انکشاف برای این سکتور و مستفیدشونده‌گان و مشترکان آن مهیا شده است که به طور نمونه می‌توان از ایجاد کوپراتیف‌های زراعتی، ارتقای ظرفیت و معلومات دهاقین، ایجاد فارم‌های تحقیقاتی، توجه روی امراض و آفت‌های نباتی و ترویج کشت و زراعت مصنوعی یا مکانیزه ساختن زراعت و غیره فعالیت‌های مثمر نام برد.

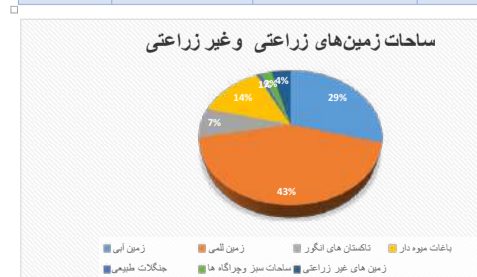
زراعت در ولایت زابل یکی از مصروفیت‌ها و پیشه اصلی مردم این ولایت به شمار می‌رود که حدوداً ۸۵ درصد مردم این ولایت مصروف زراعت و مالرداری هستند و سیستم آبیاری خویش را از طریق ایجاد کاریزها و کانال‌های آبرسانی به شکل محلی تنظیم کرده‌اند.

بیش‌تر از ۷۰ درصد مردم این ولایت مصروف باغداری‌اند که بیش‌تر حاصلات این باغ‌ها را (بادام، زردآلو، انگور، انجیر و توت تشکیل می‌دهد.

ولایت زابل که دارای اقلیم نسبتاً گرم است، که این اقلیم برای کشت و حاصل‌گیری غله‌جات نیز مناسب گفته شده است و مردم این ولایت در فصل‌های مختلف از غله‌جات (گندم، جو، ماش و جوار) در حدود ۲۲ هزار تن حاصل به دست می‌آورند.

سطح زمین‌داری برای کشت و زراعت در این ولایت قرار زیر است:

شماره	نوعیت زمین	ساحه به هکتار	فیصدی
۱	زمین‌های زراعتی آبی	۶۲۰۰۰	
۲	زمین‌های زراعتی للمی	۹۰۰۰۰	
۳	تاکستان‌ها (انگور)	۱۵۰۲۵	
۴	چراگاه‌ها و چمن‌زارها	۵۰۰۰	
۵	باغ‌های میوه‌دار	۲۹۰۰۰	
۶	جنگل‌های طبیعی	۲۰۰۰	
۷	زمین‌های غیر زراعتی	۸۴۳۲	

تحلیل بازار

ولایت زابل واقع در مسیر ترانزیتی و شاهراه عمومی کابل قندهار بوده که ولایت جنوبی، غربی و جنوب غربی را با مرکز و ولایات دیگر وصل می‌سازد و هم‌چنان مسیر ترانزیتی اموال تجاری و ترانزیتی نیز شمرده می‌شود که این مسیر ولسوالی‌های شاه جوی، قلات و شهرصفا این ولایت عبور و به کندهار وصل می‌گردد، با در نظر داشت موقعیت استراتژیک این ولایت و پوتانسیل‌های موجود توام با ظرفیت‌های فراوان اقتصادی تا هنوز هیچ گونه اقدام عملی در حصه انکشاف بازار، سرمایه‌گذاری‌ها، تاسیس زیربناها، ایجاد بازار و مارکیته‌ها و انکشاف محصولات و ظرفیت‌های اقتصادی صورت نگرفته است تا این در قدم اول زمینه‌ی کار و زنده‌گی مرفه

زراعت در ولایت زابل یکی از مصروفیت‌ها و پیشه اصلی مردم این ولایت به شمار می‌رود که حدوداً ۸۵ درصد مردم این ولایت مصروف زراعت و مالرداری هستند و سیستم آبیاری خویش را از طریق ایجاد کاریزها و کانال‌های آبرسانی به شکل محلی تنظیم کرده‌اند.

بیش‌تر از ۷۰ درصد مردم این ولایت مصروف باغداری‌اند که بیش‌تر حاصلات این باغ‌ها را (بادام، زردآلو، انگور، انجیر و توت تشکیل می‌دهد.

را برای مردم این ولایات فراهم سازد و باعث جلب سرمایه‌گذاری‌ها و گسترش روابط تجارتی با سایر ولایت‌ها گردد. فرهنگ تجارت و سرمایه‌گذاری هنوز در این ولایت به اندازه کافی یا در مقایسه با ولایت هم‌جوار رشد چشم‌گیر نداشته است و یا هیچ قابل مقایسه نیست، ولایت زابل تنها در ولسوالی شاهجوی و مرکز قلات دارای یک بازار ابتدایی و محلی بوده که نیازمندی‌های اولی مردم را مرفوع می‌سازد. نباتات بادام، کشمش و انجیر و دیگر محصولات نباتی این ولایت بعد از گردآوری از باغ‌ها و قوریه‌های مثمر توسط مردم به بازارهای محلی انتقال داده می‌شود و بعداً توسط تاجران محلی خریداری گردیده و به ولایت هم‌جوار قندهار، غزنی و مرکز انتقال داده می‌شود بازارهای موجود برای فروش بادام، کشمش و انجیر در ولسوالی شهجوی و مرکز قلات تنها برای نگهداشت مقطعی تا انتقال نباتات به سایر ولایات مورد استفاده قرار می‌گیرد زیرا سطح خرید و فروش در این ولایت چندان خوب به نظر نمی‌رسد.

در صورت فراهم‌سازی بسترهای خوب سرمایه‌گذاری (تأسیس پارک‌های صنعتی، مراکز پروسس و بسته‌بندی نبات بادام، کشمش و انجیر، ایجاد مراکز فروش، فراهم‌سازی سهولت‌های قرضه برای تاجران و دهاقین، ایجاد زمینه‌ی کار و ارتقای قدرت خرید مردم) نه تنها محصول بادام، کشمش و انجیر بلکه سایر ظرفیت‌های اقتصادی این ولایت از حالت رکود برآمده و یک تحرک سازنده اقتصادی به وجود خواهد آمد.

وضعیت خرید، قرضه و کمک‌های سب‌ساییدی به دهقانان

دهقانان و کشت‌وکار کننده‌گان با تحمل مشکلات فراوان محصولات خویش را جمع‌آوری می‌کنند و در خانه‌ها و گدام‌های محلی نگهداری می‌نمایند تا زمینه‌ی فروش آن را به تاجران محلی فراهم سازند زیرا دست‌رسی به باغ‌ها و دهاقین از بابت تهدیدات امنیتی و خرابی جاده‌ها چالش‌برانگیز است، بناً تاجران محلی با تأخیر محصولات بادام، کشمش و انجیر را از دهقانان خریداری می‌کنند و به مراکز ولسوالی‌ها انتقال می‌دهند و بعداً توسط موترهای باربری به مرکز قلات انتقال یافته و توسط تاجران ولایت قندهار و کابل خریداری می‌گردد.

سطح خرید در ولایت زابل وابسته به قدرت خرید و استفاده مردم است و با در نظر داشت سطح درآمد مردم و قیمت بادام، کشمش و انجیر حتماً اندازه استفاده محلی کمتر است، قیمت‌ها وابسته به نوعیت بادام و محل خرید و هزینه‌ی انتقال آن به مرکز است زیرا فاصله‌ها محلات به مراکز جمع‌آوری یک‌نواخت نیست.

فراهم‌سازی سهولت قرضه از جانب بانک‌ها و مؤسسات مالی می‌تواند سطح فروش‌ها، کیفیت فروش و بسته‌بندی را بهتر بسازد ولی متأسفانه این سهولت برای دهقانان و تاجران موجود در ولایت زابل فراهم نیست و نمی‌توانند از سب‌ساییدی و قرضه‌ها استفاده کنند.

الف تا یا زعفران

تکثیر زعفران

محمد هاشم اسلمی، مشاور ارشد
انکشاف زعفران در وزارت زراعت
● قسمت شانزدهم

۳. تغییر الگوی کشت مناطق مختلف دیده می‌شود. تأثیرات تغییر اقلیم بر رشد و پراکنده‌گی زعفران

- طبق مطالعات که انجام شده عوامل تغییر اقلیم در ۲۰ سال گذشته در مناطق تحت کشت زعفران در قالب افزایش درجه حرارت و کاهش بارنده‌گی باعث کاهش اوسط تولید زعفران شده است.

- مراحل گل‌انگیزی (شکل‌گیری گل) و ظهور گل در زعفران ارتباط تنگاتنگی با درجه حرارت محیط دارد.
- درجه حرارت مطلوب برای گل‌انگیزی (شکل‌گیری گل) ۲۳ تا ۲۷ درجه سانتی‌گراد و ظهور گل ۱۵ تا ۱۷ درجه می‌باشد که باید برای دوره زمانی مشخص تداوم داشته باشد.

- اگر روند تغییر درجه حرارت به همین صورت ادامه یابد، احتمالاً گل‌دهی زعفران در فصل خزان به تأخیر می‌افتد و حتا ممکن

است در بعضی مناطق گل‌دهی صورت نگیرد.

- موضوع دیگری که در برخی سال‌ها باوجود افزایش اوسط درجه حرارت در فصل خزان اتفاق می‌افتد، وقوع سرماهای شدید ناگهانی است که باعث اختلال در مرحله ظهور گل در زعفران می‌شود.

- تغییرات اقلیمی در مجموع احتمالاً باعث خواهد شد تا در آینده مناطق تحت کشت زعفران در افغانستان به خصوص ولایت هرات کاهش و در ولایات سردسیر افزایش یابد.

تکثیر زعفران، از طریق غوزه جدید که از غوزه مادر تولید می‌شود، صورت می‌گیرد. هر غوزه زعفران سالانه به طور اوسط بیش‌تر از سه غوزه جدید تولید می‌نماید.

گل‌دهی زعفران

- دوره‌ی گل‌دهی در حدود ۱۵- ۲۰ روز است.
- تعداد گل‌ها در روزهای اول و آخر کم‌تر می‌باشد و در روزهای وسطی زیادتر است
- گل‌دهی وابسته به درشتی و ریز بودن غوزه می‌باشد.
- از هر جوانه یک تا چهار گل تولید می‌گردد.

تغییر اقلیم

- یکی از پدیده‌های مرتبط با حیات بشر تغییر اقلیم است که با شدت کم و زیاد در بسیار نقاط جهان آثار خود را نشان داده است.
- مدل‌های اقلیمی نشان داده‌اند که حرارت کره زمین در فاصله سالهای ۱۹۹۰ تا ۲۱۰۰ بین ۱.۱ تا ۶.۴ درجه سانتی‌گراد افزایش یافته و باعث عقب‌نشینی یخ‌های قطبی، افزایش سطح آب دریاها، تغییر در مقدار و پراکنده‌گی بارنده‌گی‌ها، افزایش انقراض بعضی نژادهای نباتات، شیوع امراض خواهد بود.

تأثیرات تغییر اقلیم :

۱. وقوع شرایط اقلیمی گرم‌تر و خشک‌تر به خصوص در کشورهای رو به انکشاف،

۲. افزایش شدت بارنده‌گی‌ها در بعضی از مناطق جهان،

۳. تغییر در سرعت وزش باد،

۴. تغییر در میزان خسارت آفات و امراض نباتی و اثر بر رشد و نموی نباتات،

۵. تغییر میزان دسترسی به منابع آب،

۶ و کاهش بارنده‌گی در مناطق خشک

همراه خواهد بود که در نتیجه این تغییرات اثرات چشم‌گیری بر:

۱. رشد و نموی نباتات،

۲. تغییر پراکنده‌گی مناطق نباتات زراعتی،

معرفی یک میوه همه چیز درباره‌ی سیب

۱۰- سیب پخته تقویت‌کننده معده و کبد و دفع‌کننده سودا و سموم بدن است.

۱۱- سیب حرارت را از بدن خارج می‌سازد.

۱۲- سیب را رنده کنید و در دستمال پیچید و روی چشم بگذارید درد چشم را برطرف می‌کند.

۱۳- خوردن سیب حتا برای آن‌هایی که بیماری قند دارند مفید است چون قند خون را بالا نمی‌برد.

۱۴- کسانی که می‌خواهند لاغر شوند حتماً باید سیب را با پوست بخورند.

۱۵- دم کرده گل سیب داروی سرفه و تورم مجرای تنفسی است،

۱۶- سیب داروی خوبی برای درمان زخم‌ها می‌باشد،

۱۷- سیب بهترین دارو برای سوء هاضمه است زیرا دارای مقدار زیادی پکتین می‌باشد،

۱۸- آب سیب را حتا می‌توان برای تنقیه استفاده کرد. این تنقیه برای بیماری‌های روده بسیار مؤثر است.

۱۹- پوست سیب را مانند چای دم کنید و بپاشامید این چای بهترین دوست گرده است.

۲۰- آب سیب را با آبمیوه گیری در منزل تهیه کنید و فوراً آن را بنوشید زیرا در اثر ماندن آنزیم ای خود را از دست می‌دهد.

۲۱- آب سیب برای زیبایی پوست استفاده زیادی درد به خصوص برای از بین بردن چین و چروک پوست مؤثر است بدین

حاصلات خربزه در جوزجان دو برابر می‌شود

ریاست زراعت، آبیاری و مالداري ولایت جوزجان، می‌گوید که امسال به مساحت نزدیک به شانزده‌هزار هکتار زمین در این ولایت تحت کشت خربزه قرار گرفته و میزان حاصلات آن در مقایسه با سال گذشته، حدود پنجاه درصد افزایش خواهد یافت.

این ریاست می‌افزاید که ساحه کشت خربزه امسال در مقایسه با سال گذشته دو برابر است. به گفته‌ی این اداره، آب‌وهوای مناسب نیز بر افزایش محصولات خربزه کمک کرده است.

درخت سیب در بیش‌تر نقاط دنیا پرورش داده می‌شود و سیب میوه‌ای ست که می‌توان گفت در هر جای دنیا وجود دارد و همه مردم دنیا آن را می‌شناسند. سیب انواع مختلف درد. انواع وحشی آن کوچک و پرورش یافته آن درشت و بزرگ است. سیب نوع ترش و شیرین درد .

سیب دارای ویتامین و مواد مغذی زیادی است و بی‌مناسبت نیست که یک ضرب‌المثل انگلیسی می‌گوید که خوردن یک سیب در روز شما را از رفتن نزد دکتر بی‌نیاز می‌کند.

موادی که در یک سیب متوسط وجود دارد به شرح زیر است:

انرژی ۲۵۸ کالری

پروتین ۲/۱ گرم

چربی ۰/۱ گرم

نشایسته ۶/۵۹ گرم

کلسیم ۲۴ میلی گرم

فسفر ۱۰ میلی گرم

آهن ۲/۱ میلی گرم

ویتامین ۳۶۰ واحد

ویتامین بی ۱ ۱۵/۰ میلی گرم

ویتامین بی ۲ ۰/۸ میلی گرم

ویتامین بی ۳ ۱/۰ میلی گرم

ویتامین سی ۱۸ میلی گرم

ناگفته نماند که ویتامین‌های وجود در سیب بیش‌تر در پوست سیب وزیر پوست آن قرار درد بنابراین آن‌هایی که می‌توانند پوست سیب را هضم کنند بهتر است که آن را با پوست میل کنند و اگر می‌خواهید پوست آن را بکنید بهتر است که سیب را خیلی نازک پوست کنید.

خواص دارویی:

۱- سیب یک میوه قلبیایی است و تمیز کننده بدن است و به علت دارا بودن پکتین زیاد آب اضافی بدن را خارج می‌سازد.

۲- سیب را می‌توان برای برطرف کردن اسهال حتی برای کودکان بکار برد

۳- شربت سیب بهترین دارو برای درمان سرفه و گرفتگی صدا می‌باشد. برای تهیه شربت سیب یک کیلو سیب را شسته و با پوست قطعه‌قطعه کنید و در یک لیتر آب بپزید سپس آن را با پارچه نازکی صاف کنید و چند تکه قند به آن اضافه کنید و دوباره روی آتش ملایم قرار دهید تا قوام بیاید و آن را از روی آتش بردارید روزی سه تا چهار فنجان از این شربت بنوشید.

۴- سیب دارای مقدار زیادی کلسیم است و کلسیم سیب به بدن کمک می‌کند که کلسیم غذاهای دیگر را نیز جذب کند.

۵- خوردن سیب برای خسته‌گی مفرط مفید است.

۶- دم کرده برگ درخت سیب ادرارآور است و درمان‌کننده التهاب کلیه و مثانه می‌باشد.

۷- نوشیدن آب سیب داروی موثری برای درمان سرماخوردگی و گرفته‌گی صدا و سرفه است.

۸- سیب مقوی جگر و اشتهاآور است.

۹- سیب برای درمان تنگی نفس بسیار مفید است حتا بوییدن سیب نیز این خاصیت را درد.

د رومي بانجانو روغتيايي گټې

رومي بانجانو يو ډول ترکاري ده، چې په ټوله نړۍ کې په خوراكي توګو کې ترې ډېره گټه پورته کېږي او داسې هم ويل کېږي، چې رومي بانجانو په خپله يو ډول خواړه ده، چې تر ډېره په روغتيايي ډګر کې ترې گټه اخيستل کېږي. رومي بانجانو له هغه ترکاريو ځينې شمېرل کېږي، چې زياته انرژي لري؛ ځکه دغه ترکاري وېټامين B^۱، B^۲، C او A لري.

له دې سره - سره پوټاشيم، اوسپنه، فاسفورس او نور داسې مواد لري، چې د انسان د بدن او روغتيا لپاره گټور دي. ددې ترڅنګ رومي يا سره بانجانو نورې گټې هم لري لکه:

۱- رومي بانجانو د سترګو د ليد لپاره گټور دي، چې د سترګو ليد ورسره زياتېږي. ۲- د مخ پوستکي نرموي او ورسره د پوستکي په بڼاېست کې پراخه ونډه لري.

۳- رومي بانجانو داسې مواد لري، چې د انسان په وجود کې د سرطان د مخنيوي مواد تقويه کوي او د دغه وژونکي ناروغۍ مخنيوی کوي.

۴- که مو رومي بانجانو وخورل؛ نو بيا په ارام خوب ویده شئ؛ روغتياپالان وايي؛ رومي بانجانو د بڼه خوب لپاره تر ټولو بڼه درمل دي.

۵- رومي بانجانو کې داسې مواد شتون لري، چې د انسان هډوکي کلکولی شي.

۶- هغه دردونه ورکوي، چې له مکروبو څخه د انسان په وجود کې پيدا کېږي.

۷- د سر وېښتانو ته گټه رسوي او هغوی له توپيدلو څخه

ژغوري.

۸- د کارپوهانو په خبره رومي بانجانو کې شته مواد ستړيا له منځه وړي.

۹- د رومي بانجانو کارول د مخ د دانو په مخنيوي کې بڼه رول لري.

۱۰- رومي بانجانو په هغه موادو بسيا دي، چې په کارولو سره يې د انسان په وجود کې د ګلوکوزو د زياتوالي مخه نيول کېږي.

۱۱- کارپوهان وايي؛ په رومي بانجانو کې داسې مواد شته، چې د انسان د فشار په کنټرولولو کې مرسته کوي. ۱۲- د زړه ناروغي له منځه وړي؛ کولسترول چې په اوسني عصر کې د زړه د ناروغۍ مهم عامل دي او د زړه د ناروغۍ په زياتوالي کې مهم رول لري، چې ورځ تر بلې د زړه ناروغي زياتوي او کله چې کولسترول زيات شي نو ناروغ ډېر ژر له منځه وړي، نو رومي بانجانو په پراخه پيمانه وېټامين لري او زړه د کولسترول له زياتېدو خوندي ساتي.

۱۳- د وزن کمېدل: رومي بانجانو د وزن په کمېدلو کې مهم رول لري او هغه کسان

چې د وزن کمېدل: رومي بانجانو د وزن په کمېدلو کې مهم رول لري او هغه کسان

چې له رومي بانجانو څخه په خوړو کې گټه پورته کوي د هغو کسانو په پرتله چې له رومي بانجانو څخه استفاده نه کوي د کم وزن لرونکي دي.

رومي بانجانو او پر بدن يې اغېزې:

څېړنو ثابته کړې، چې د رومي بانجانو دانې کولي شي د يوه طبيعي درمل په توګه د اسپرينو په څېر گټورې تمامې شي. څېړونکو د رومي بانجانو په دانو کې داسې مواد کشف کړي، چې د وينې د لخته کېدو مخنيوی کوي، په بدن کې د وينې له جريان سره مرسته کوي او د اسپرينو په څېر کار ورکوي.

روغتياپالان وايي، د سرو بانجانو له خوړلو درې ساعته وروسته په بدن کې د وينې جريان خپل نورمال حالت ته راځي او دغه چاره تر ۱۸ ساعتنو پورې دوام کوي.

څېړنو ثابته کړې، چې د رومي بانجانو دانې کولي شي د يوه طبيعي درمل په توګه د اسپرينو په څېر گټورې تمامې شي. څېړونکو د رومي بانجانو په دانو کې داسې مواد کشف کړي، چې د وينې د لخته کېدو مخنيوی کوي، په بدن کې د وينې له جريان سره مرسته کوي او د اسپرينو په څېر کار ورکوي.

نقش سرمايه داران در رشد اقتصاد زراعتی تبلی نیست

طاهره صمدی، فارغ انستیتوت زراعت کابل

مرغ تنها در کابل چقدر است؟ این نیاز، چقدر می‌تواند زمینه‌ی سرمایه‌گذاری ایجاد کند؟

واردات مربا و عسل به افغانستان چقدر است؟ آیا نمی‌شود با وجود ارزانی میوه در فصل برداشت، فابریکه‌ای ساخته شود تا تولیدات داخلی حمایت و تعرفه‌ی واردات محصولات هم‌سان بیش‌تر شود؟ آیا نمی‌توان در دشت‌های فراوانی که در اطراف کابل وجود دارد، زنبورداری‌ها و مرغ‌های زیادی ساخت و بازار کابل را با تولید داخلی تزریق کرد؟

در زباله‌دان‌ها و مناطقی که معتادان مواد مخدر حضور دارند، صدها گوسفند و بز می‌چرند، آیا کسی حاضر است با وجود این که ببیند این گوسفندها از بقایای معتادان تغذیه می‌شوند، گوشتش را بخورد؟ چرا سرمایه‌گذاری روی پرورش بز و گوسفند و شیر و قیماق و گوشت این حیوانات سرمایه‌گذاری نمی‌کند؟ هر جا که نیازی است، زمینه‌ای نیز وجود دارد. جمعیت فراوان کابل در حالی که یک مشکل و معضل در بخش ترافیک و آلوده‌گی هوا و محیط است، ولی زمینه‌های کلانی را برای سرمایه‌گذاری‌ها فراهم ساخته است. تقاضای زیاد و عرضه‌ی کم، باعث شده است که واردات کم کیفیت افزایش یابد و ما هم‌چنان به عنوان تنها مصرف‌کننده‌گان باقی بمانیم.

نیروی کار فراوان و ارزان نیز یکی از زمینه‌های دیگری است که سرمایه‌گذاران می‌توانند درکش کنند و برای به کاراندازی و سرمایه‌اندوزی، هم کارآفرینی کنند و هم به راکد بودن خودشان و دیگران نقطه‌ی پایان بگذارند.

مطمیناً وزارت زراعت برای حمایت از این سرمایه‌گذاری‌ها، به کمک‌های سب‌سایدی‌اش ادامه می‌دهد. حالا این وظیفه‌ی سرمایه‌گذاران است که تشخیص بدهند و روی نیازهای مردم سرمایه‌گذاری کنند.

در خبرها، پی هم از سرمایه‌گذاری‌ها و تطبیق پروژه‌ها توسط وزارت زراعت، آبیاری و مالداري و پروژه‌های مربوطه‌اش می‌خوانیم. این که در کدام ولایت چند میلیون افغانی سرمایه‌گذاری کرده است و چطور این سرمایه‌گذاری‌ها به حدی رسیده است که باعث شادمانی دهقانان شده است. هم‌چنان در خبرها می‌خوانیم که وزارت زراعت زمینه‌های حمایتی از سرمایه‌گذاران در بخش زراعت را فراهم کرده است و فی‌صدی قابل ملاحظه‌ی سب‌سایدی را برای سرمایه‌گذاران کمک می‌کند.

اما هم‌چنان در خبرها می‌شنویم که گاهی مردم و دهقانان از ارزانی تربز فراه در تابستان، از بی‌قیمتی پیاز لوگر در فصل برداشت، از بی‌بهای زردک و دیگر محصولات در جاجای کشور شکایت می‌کنند.

این شکایت‌ها به جا است، اما حالا که وزارت زراعت از سرمایه‌گذاران حمایت می‌کند، به دهقانان زمینه‌های بیش‌تر تولید را فراهم کرده است و محصولات افزایش می‌یابد، هنوز چی توقعی از وزارت زراعت و حکومت داشته باشیم؟

واقعیت اول این است که ما میوه‌ها و محصولات دیگر تولیدی فراوان داریم، اما واقعیت اولی‌تر این است که مردم نسبتاً تنبل و یا به اصطلاح «تیارخور» شده‌اند و سرمایه‌داران هم به جای سرمایه‌گذاری روی زمینه‌هایی که پایدار است، همه یا راکد اند و در راحتی به سر می‌برند و یا هم منتظر اند که لقمه‌ی چرب‌تری در انتظارشان باشد. در حالی که مسوولیت سرمایه‌گذاران است که روی تولید زراعتی و نیازهای بازار افغانستان سرمایه‌گذاری کنند و از مزیت‌هایی که وزارت زراعت برای‌شان فراهم کرده، بهره ببرند.

افغانستان به حمایت وزارت زراعت از سکتور خصوصی، در تولید گوشت مرغ به خودکفایی رسیده است، اما آیا سرمایه‌داران راکد ما، می‌دانند نیاز روزانه به تخم

سرمایه‌گذاری

Public.relation@mail.gov.af

www.mail.gov.af

Ministry of Agriculture, Irrigation and Livestock

@MAIL_AF

۰۷۴۸۰۰۹۱۳۷

۰۷۶۶۴۰۰۶۰۰

نشانی برقی:

ویب‌سایت:

فیس‌بوک:

تویتر:

شماره‌های تماس:

آدرس: جمال مینه، کارته سخن، کابل، افغانستان

به‌جز گزارش‌ها و سخن دهقان، مسوولیت متباقی مقاله‌ها به نویسندگان آن بر می‌گردد.

صاحب امتیاز: وزارت زراعت، آبیاری و مالداري

akbar_rostami10@yahoo.com - ۰۷۶۶۴۰۰۶۰۰

مدیر مسوول: حبیب بهزاد ۰۷۰۶۷۹۸۱۴۴ - ha.behzad@gmail.com

سر دبیر: نورالعین

ویراستاران: جمعه‌گل اشرفی و ظفر شاه رویی

مدیر خبر: گیتی محسنی

گزارشگران: شجاع‌الحق نوری، حشمت‌الله حبیبی، نعیم رضایی و شفیق‌الله نوری

برگه‌آرایی: نذیر احمد دستگیرزاده

Why to Lay the Land with Mines While Possible to Cultivate Hing Instead?

First Part
By: Sayed Noorulain

Trip to highways, especially to north east of the country, while it is enjoyable, it also has concerns for some people. We want to go to Badakhshan province. We arrived to Doshi from Kelagai Desert. As we get closer to booths selling melon, we wished why not stop to eat watermelon here. Kabul-Pul-e-Khumri passengers know very well the quality of Kelagai melon. I remember that once we were in this highway, as we stopped to eat melon, one of my friends said, "These melons are being injected with sugar, otherwise melons can't be as sweet as this." I told him right away, "Dude, you are from Kabul and have not yet tried Kunduz's sweet melons. That is as sweet as hell." We passed Kelagai as ate melon and continued our journey.

Highway; Good Market for Sale
It is almost late by midnight, as we started our journey from Pul-e-Khumri to Baghlan-Kunduz. Some of our companions are scared and searching their pockets in case they might have something which could create problem for them. The weather is clear. The hills between Ali Abad and Baghlanha are mostly dry, except some which the Ministry of Agriculture has cultivated medical plants in

it. From bottom of the hills, man can see waves of melon and watermelon fields. Children, youngsters and elders start walking on their fields early morning.

The sun has not risen fully yet as we stopped and reached to a man in his melon field. The conversation began. He says his name is Omar Gul. He owns melon and watermelon fields near Gerdab. He does not need to take his products to the city or other provinces as his field is close to the highway and can sell the products in the booth along the main street. While the ground for cultivation, business, fertility, and market is possible to farmers, but drivers and farmers say that the situation might

change in any minute. Omar Gul points to the mountains and said, "Mines have been laid down there; they cannot take their cattle for grazing."

We take a melon and watermelon from his field and continue our journey.

Ali Abad's Unique Cream

It is before 7:00 AM as we reached to Ali Abad district. Now the security concerns have diminished from our minds and instead thinking of famous Ali Abad's cream. If you come to pass by the district in the morning, don't forget to try the natural cream of the district. It is very cheap but very tasty. My mouth is watering as I am writing this story. We parked the car

in the middle of the bazar. Children, boys and some shop keepers invite us to taste the cream. We are confused which one to select. The smell of the fresh breads and tasty creams makes our appetite a thousand times. When you eat cream in Ali Abad, remember to roll it with bread. The cream is natural and with high fat. If you eat it without bread, it would negatively affect your health.

Ali Abad district of Kunduz is suitable for agriculture and livestock as it has both raid-fed and irrigated lands. The agriculture in the area is different than other parts of the province. The difference is that Lala Maidanha area has plentiful pistachio forests, which has good income for the residents annually.

Ali Abad Cauliflower is enough for the northwest

Cauliflower is also being planted in Ali Abad district. Though the vegetable is enough for the province itself, it is being exported to other provinces as well. The district has water and there are plenty of cauliflower farms. Over 4,000 tons of cauliflower is being harvested annually from the district, most of which are being exported to Takhar and Badakhshan provinces.

We continue our journey as remembering the taste of Ali Abad's cream.

د بزرگرانو د اړیکو مرکز

گرانو بزرگرانو؛

له ۱۵۰ وړیا شمېرې سره اړیکه ونیسئ او د کرنې له کارپوهانو سره خپلې ستونزې شریکې کړئ، ستاسو د ستونزو هوارولو په پار به ډېر ژر تاسوته ځواب درکړل شي.

۱۵۰

